

Trestněprávní ochrana imperativů v sexuální oblasti

Abstrakt

V poslední době lze pozorovat rostoucí zájem laické i odborné veřejnosti o sexuální násilí. Zároveň si nelze nevšimnout, že se mezinárodní, zahraniční i tuzemská právní úprava vyvíjí tak, že dopadá na stále širší okruh sexuálních deliktů; a právě téma sexuálního násilí je předmětem zpracování této rigorózní práce. Sexuální trestné činy jsou oproti jiným trestným činům velmi specifické. Specifičnost lze spatřovat nejen v neshodě společnosti, které jednání by mělo být trestním právem postihováno a které nikoli, ale i v latentnosti těchto trestných činů a zvláštěnostech doprovázejících trestní řízení, zejména pak jejich dokazování. Nelze opomenout ani specifickou povahu obětí, které se s psychickými případně fyzickými následky musí často vypořádávat celý život a také skutečnost, že tlaky veřejnosti na postihování stále širší škály sexuálního jednání, mohou ovlivňovat právo na spravedlivý proces.

Předkládaná rigorózní práce se zabývá problematikou sexuálních deliktů a jejich posuzování orgány činnými v trestním řízení a klade si za cíl čtenáři přiblížit interpretační a aplikační praxi.

Rigorózní práce je členěna do čtyř na sebe navazujících kapitol; meritum práce se nachází zejména ve druhé kapitole.

První kapitola se kromě obecného vymezení trestných činů v hlavě III. TZ věnuje podrobnému rozboru skutkové podstaty trestného činu znásilnění, sexuálního nátlaku a pohlavního zneužití. Poslední část kapitoly se v rámci exkurzu věnuje také trestnému činu souloži mezi příbuznými.

Druhá kapitola se zabývá interpretační a aplikační praxí sexuální trestných činů. V rámci kapitoly poukazuji na rozdílnost, jakým je společnosti vnímaná (bez)trestnost určitého sexuálního jednání. V kapitole se dále věnuji posuzování a interpretaci sexuálních deliktů jak ze strany veřejnosti, tak ze strany orgánů činných v trestním řízení, zabývám se problematikou dokazování, konkrétně pak problematikou posuzování věrohodnosti výpovědi poškozených osob a vývojem judikatury. Poslední část kapitoly je věnována sexuálním trestným činům a právu na spravedlivý proces.

Třetí kapitola je věnována tzv. Istanbulské úmluvě, která se zabývá problematikou sexuálních trestných činů a také znásilnění a jejíž (ne)ratifikace je v současné době společnosti hodně diskutovaná.

Čtvrtá kapitola pojednává o připravované novele trestního zákoníku, jež se trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti hodně dotýká a opouští koncept donucení za

použití násilí. V této kapitole se pro lepší přehlednost věnuji komparaci se stávající právní úpravou.

Klíčová slova: sexuální trestné činy, sexuální násilí, znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití